

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Ing. Peter Paľaga, Dis.

Regionálna výchova v geografii 1

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava
Autor UZ: Ing. Peter Paľaga, DiS.
Kontakt na autora UZ: ZŠ E. B. Lukáča, Šahy
Mailová adresa: petoeu@centrum.sk
Názov: **Regionálna výchova v geografii 1**
Rok vytvorenia: 2014
Oponentský posudok
vypracoval: <PaedDr. Beata Bazalová>
ISBN 978-80-565-1051-3

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

Prac.list. č.1 – Mapa regiónu

Prac.list. č.2- Ako používať mapu regiónu

Prac.list. č.3 – Plán mesta

Prac.list. č.4 – Podnebie a počasie

Prac.list. č.5 – Značky v meteorológii

Prac.list. č.6 – Predpoveď počasia

Prac.list. č.7 – Teplota

Prac.list. č.8 - Oblačnosť

Prac.list. č.9 - Vietor

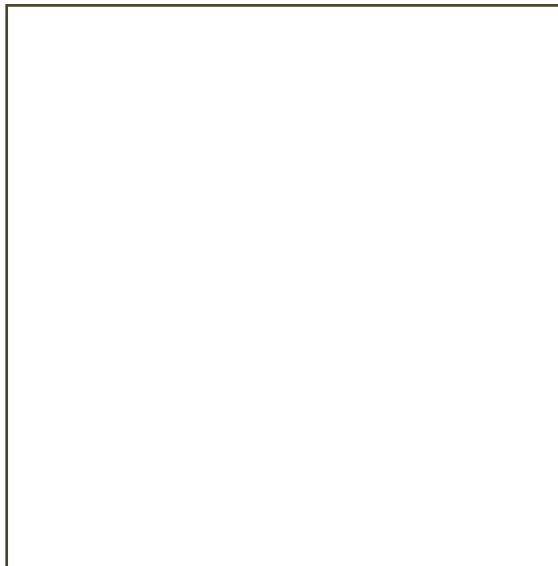
Prac.list. č.10 - Tlak vzduchu

Prac.list. č.1: Mapa regiónu

 Do obrysovej mapy Slovenska zakreslite **región Hont** a vyznačte jeho najvýznamnejšie sídla.

 Nakreslite **Erb** regiónu Hont. Pokúste sa zistiť do ktorého regiónu patrili mestá uvedené v tabuľke.

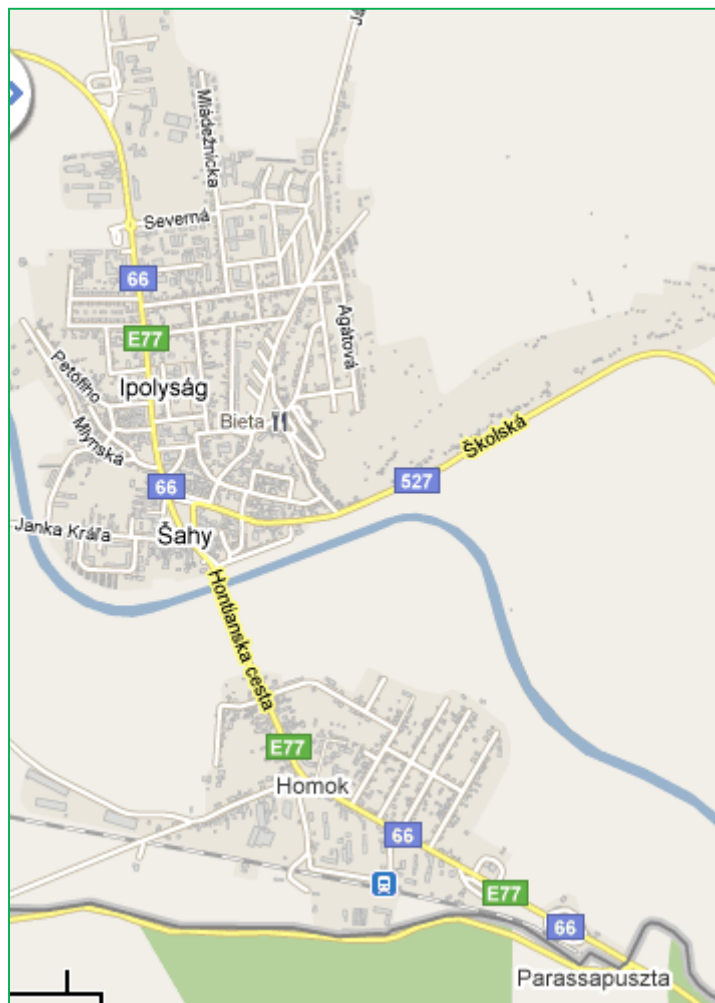

MESTO	REGIÓN
Levice	
Veľký Krtíš	
Štúrovo	
Nitra	
Nové Zámky	

 Vyplňte údaje v tabuľke. Zistite informácie o vašom rodnom meste a Šiah, prípadne ľubovoľného sídla. Čo majú vybrané sídla spoločné? V čom sa odlišujú?

Sídlo	Kraj	Okres	Rozloha	Počet obyvateľov
ŠAHY				

Prac.list. č.2 Ako používať mapu regiónu

2,5 cm = 500 m

 Ukáž a vyznač na zobrazenej mape tieto skutočnosti:

- ▽ Hranicu Slovenska s Maďarskou republikou.
- ▽ Obtiahni pôdorys mesta Šahy.
- ▽ Vyznač rieku Ipel' a urči jej smer toku.
- ▽ Koľko mostov spája oba brehy rieky? Sú vyznačené všetky mosty alebo niektoré chýbajú? Ak áno dokresli chýbajúce mosty.
- ▽ Zvýrazni na mape hlavnú cestu. Odkiaľ a kam vedie?
- ▽ Aké číslo má cesta, ktorá vedie do Veľkého Krtíša?

▽ Aká je rozloha mesta Šahy? _____

▽ Podľa rozlohy dopíš k štvorčekom nasledovné mestá: Šahy, Nitra, Levice, Bratislava.

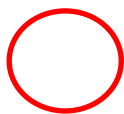

▽ Akú farbu by si vybral, keby si mal na mape vyznačiť nadmorskú výšku mesta Šahy, ktoré leží vo výške 130m n.m. ?

Prac.list. č.3 **Plán mesta** Na výreze plánu mesta Šahy vyznačte:

▽ Námestie mesta.

▽ Kruhový objazd na hlavnej ceste.

▽ Mestský úrad.

▽ Štadión.

▽ Základnú školu E.B.Lukáča.

▽ Autobusovú stanicu.

▽ Kostol.

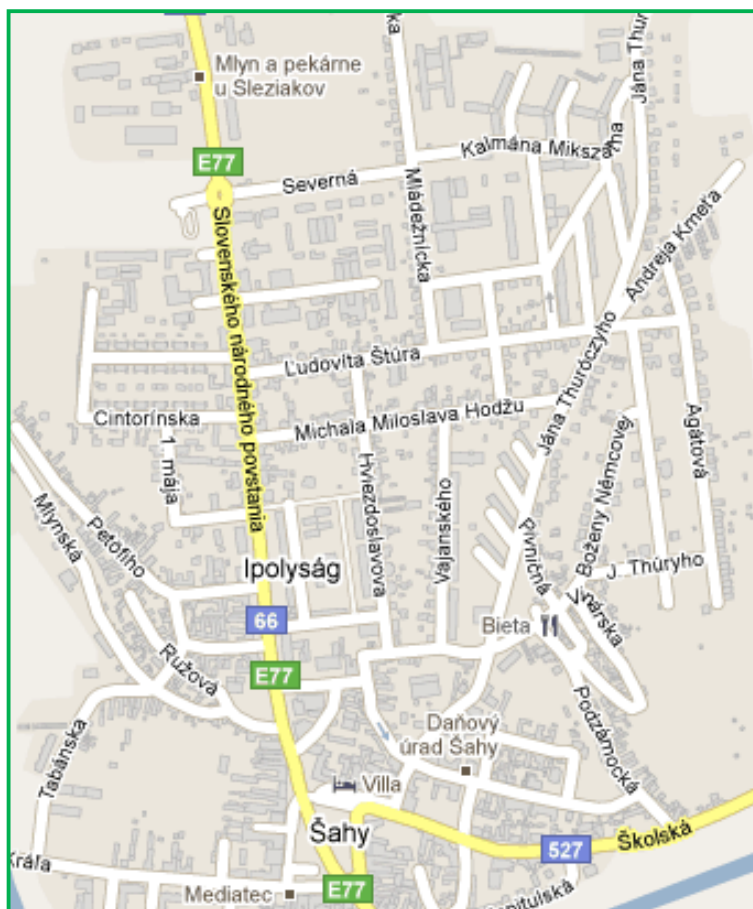
▽ Nakresli najkratšiu cestu z centra do reštaurácie Bieta.

▽ Nájdi ulice Severná, Ľudovíta Štúra a Miloslava Hodžu.

Ktorá cesta ich spája? _____

Kam vedú tieto ulice? _____

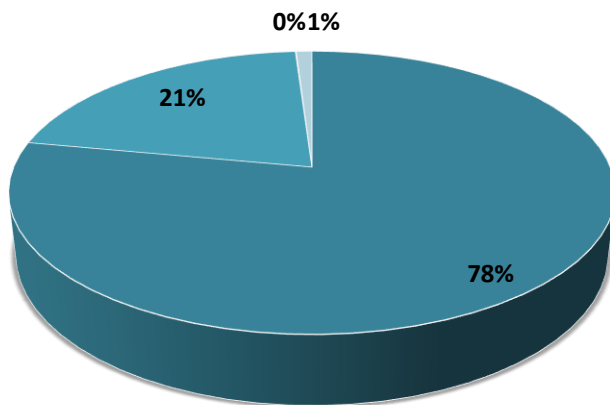
Ktorá z nich je najdlhšia ulica? _____

2,5 cm = 200 m

Prac.list. č.4: Podnebie a počasie

Zloženie zemskej atmosféry

Podľa grafu do legendy dopíšte jednotlivé časti atmosféry.

LEGENDA:

Tajnička

V tajničke je ukrytá dôležitá časť atmosféry. Zistíte aký význam má pre človeka a prírodu.

1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									
7.									
8.									
9.									
10.									
11.									
12.									
13.									

1. Dlhodobý stav ovzdušia
2. Spoločný názov pre dážď, sneh a rosu
3. Miesto, okolo ktorého leží studené pásmo
4. Bezoblačnosť
5. Okamžitý stav ovzdušia
6. Prúdenie vzduchu
7. Najdaždivejšie miesto sveta
8. Vrstva vzduchu okolo Zeme
9. Naše podnebné pásmo
10. Ranné kvapky vody v lete
11. Tropické pásmo inak
12. Slabý vietor
13. Najchladnejší svetadiel

Prac.list. č.5 Značky v meteorológii

Meteorologické značky ste už určite všetci videli v televízii. Všetci poznáte význam týchto symbolov. Aj keď každý symbol predstavuje iný ráz počasia, všetky vystihujú jednu a tú istú skutočnosť, že teplota vzduchu sa v priebehu dňa mení a spolu s ňou sa mení aj množstvo vodných pár vo vzduchu, čo spolu spôsobuje zmenu počasia.

☞ Na obrázkoch sú zobrazené najčastejšie značky, ktoré sa používajú pri predpovedi počasia. Vedeli by ste ich pomenovať?

Aké značky by ste navrhli na zobrazenie:

oblačno

búrka

hmlisto

dážď so snehom

OSEMSMEROVKA

P	V	L	H	K	O	S	Ť	R	E
E	A	K	T	S	M	E	R	I	P
Ť	T	R	N	E	D	L	N	O	R
ä	O	U	O	L	P	E	D	E	E
V	L	P	R	B	L	N	M	A	I
O	P	Y	F	O	E	O	O	L	S
N	E	V	H	B	L	Z	E	M	A
I	T	R	I	P	E	J	U	H	Č
Ď	M	E	E	O	K	N	L	S	O
R	O	T	E	I	V	O	D	A	P

VLHKOSŤ	TEPLOMER
SMER	PODNEBIE
INOvÄŤ	JUH
TEPLOTA	ZEM
KRUPY	HMLA
MRHOLENIE	FRONT
POČASIE	BLESK
VODA	LES
VIETOR	
SLNKO	

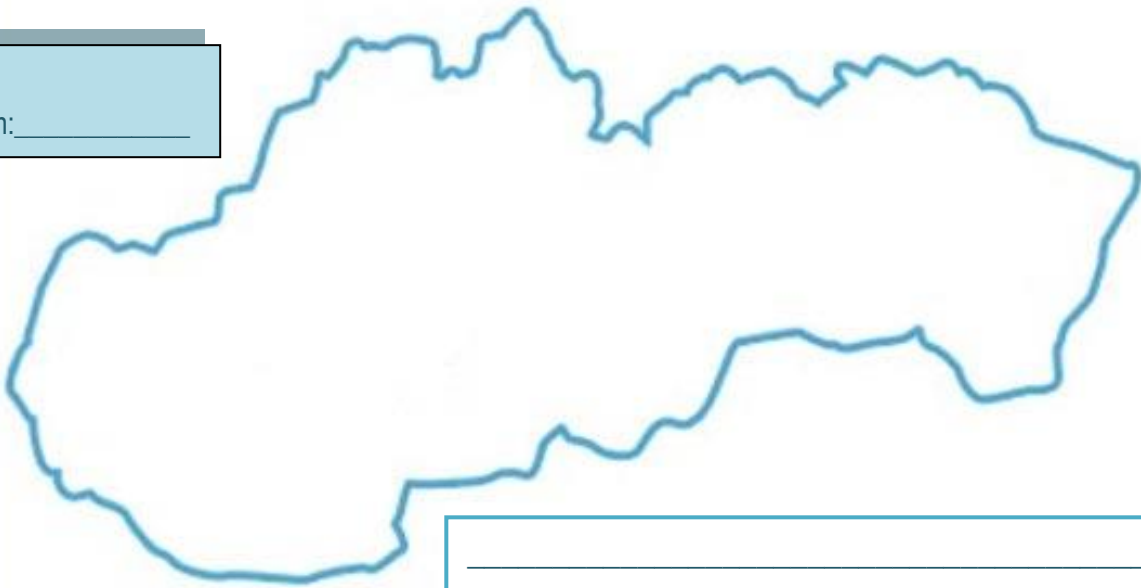
Riešenie: _____ .

Prac.list. č.6 Predpoveď počasia

 Zahrajte sa na meteorológov. Na obrysovej mape Slovenska, pomocou mapy Slovenska a meteorologických značiek vytvorte predpoveď počasia. Rozlíšte počasie v priebehu dňa a noci, v nížinách, kotlinách a v pohoriach. Vyznačte mesto Šahy a najvýznamnejšie mestá Slovenska.

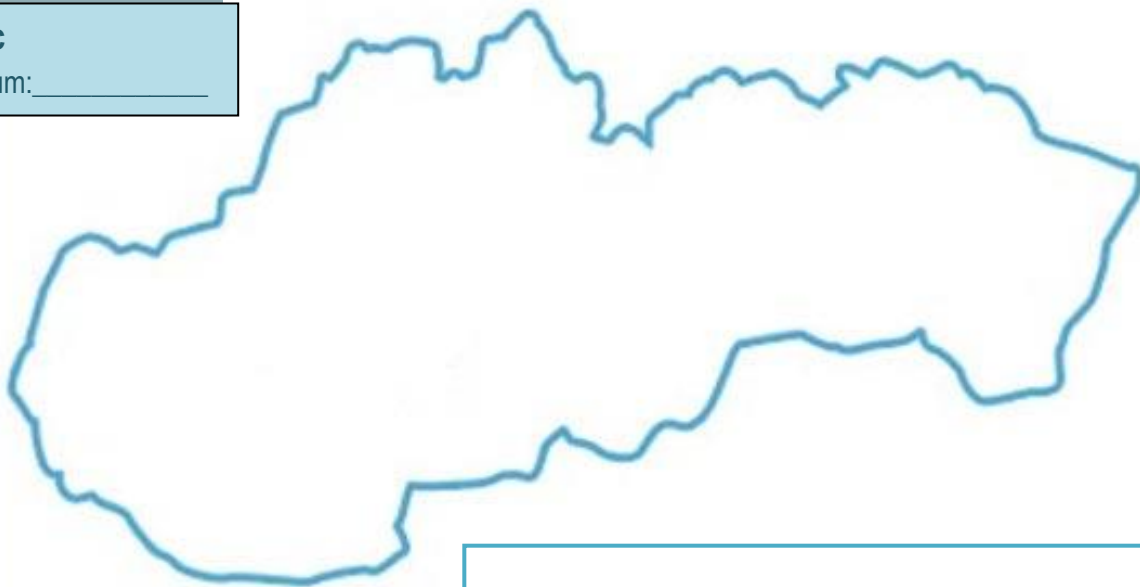
Deň

Dátum: _____

Noc

Dátum: _____

Prac.list. č.7 TEPLOTA

Záznam o priebehu počasia

 V tejto úlohe sa zahráte na výskumníkov - meteorológov. Pomocou meteorologickej stanice budete sledovať priebeh teploty atmosféry na určitom mieste. Ako stanovište si môžete vybrať školské ihrisko. Zistené hodnoty zapíšete do tabuľky a krivkou graficky znázorníte do diagramu.

Diagram:

ZÁZNAM MERANIA TEPLoty VZDUCHU										
°C	ČAS									
	7 ⁰⁰	8 ⁰⁰	9 ⁰⁰	10 ⁰⁰	12 ⁰⁰	14 ⁰⁰	17 ⁰⁰	19 ⁰⁰	21 ⁰⁰	
25										
24										
23										
22										
21										
20										
19										
18										
17										
16										
15										
14										
13										
12										
11										
10										
9										
8										
7										
6										
5										
4										
3										
2										
1										
0										
-1										
-2										
-3										
-4										
-5										
-6										
-7										
-8										

 Tabuľka vám pomôže vypočítať priemernú teplotu ovzdušia za daný deň.

Dátum merania: _____

Tabuľka:

Čas merania	Teplota vzduchu
7:00	
8:00	
9:00	
10:00	
12:00	
14:00	
17:00	
19:00	
21:00	
Súčet hodnôt:	

Výpočet:

Priemerná teplota: _____

 Zopakuj si

Prístroj na meranie teploty ovzdušia sa volá:

V akých jednotkách uvádzame teplotu?

- a) mm
- b) h
- c) °C

Prac.list č.8 OBLAČNOST' Dôležitým meteorologickým ukazovateľom počasia je oblačnosť. Pozorujte oblohu a pokúste sa určiť pomocou týchto obláčikov aktuálnu oblačnosť na vybranom území. **Použi znaky** ☑ ☒

1. **Jasno** – obloha bez oblakov

2. **Skoro jasno** – oblaky pokrývajú $\frac{1}{2}$ - $\frac{2}{8}$ oblohy

3. **Polojasno** – oblaky pokrývajú $\frac{3}{8}$ – $\frac{4}{8}$ oblohy

4. **Oblačno** – oblaky pokrývajú $\frac{5}{8}$ – $\frac{6}{8}$ oblohy

5. **Takmer zamračené** – oblaky pokrývajú $\frac{7}{8}$ oblohy

6. **Zamračené** – obloha je celá $\frac{8}{8}$ pokrytá oblakmi

Prac. list č.9 VIETOR

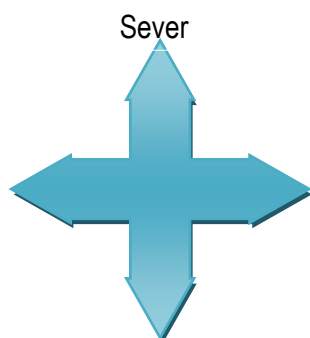
Vietor je prúdenie vzduchu z miesta vysokého tlaku na miesto nízkeho tlaku. Čím je rozdiel vyšší, tým je prúdenie rýchlejšie a jeho účinky výraznejšie. Rýchlosťou rastie jeho sila. Pokúste sa určiť smer vetra pomocou svetových strán a silu vetra podľa Beaufortovej stupnice.

👉 **Výsledky zistenia zapíšte do tabuľky.**

Smer vetra

Tabuľka:

Dátum	Smer vetra	Rýchlosť vetra

Rýchlosť vetra podľa Beaufortovej stupnice

stupeň	účinky vetra	km/h	m/s
bezvetrie	dym stúpa kolmo hore	< 1	0,02
vánok	dym stúpa takmer kolmo hore	1-5	0,3-1,5
slabý vietor	cítiť závan na tvári, lístie stromov ľahko šumí	6-11	1,6-3,3
mierny vietor	pohybuje listami stromov a tenkými halúzkami	12-19	3,4-5,4
dost' čerstvý vietor	pohybuje halúzkami, dvíha prach	20-28	5,5-7,9
čerstvý vietor	pohybuje väčšími konármi	29-38	8,0-10,7
silný vietor	pohybuje hrubými konármi, "hrajú telegrafné drôty"	39-49	10,8-13,8
prudký vietor	pohybuje tenkými kmeňmi, sťažuje pohyb ľudí	50-61	13,9-17,1
búrlivý vietor	pohybuje kameňmi, láme slabšie konáre, sťažuje pohyb ľudí	62-74	17,2-20,7
vichrica	odnáša menšie predmety, láme slabšie stromy	75-88	20,8-24,4

Prešmyčky

ČEPOASI

ŽÁKYZR

MERPLOTE

RÚBKA

MORYH

ONLSK

Prac. list č.10 TLAK VZDUCHU

Tlak vzduchu pri zemskom povrchu má liter vzduchu hmotnosť 1,293 g, preto vzduch tlačí na zemský povrch a predmety na ňom. Smerom nahor vzduch redne, jeho hmotnosť klesá a klesá aj jeho tlak. Vzdušný tlak sa mení aj na tom istom mieste zemského povrchu. Príčinou je zmena teploty, zohrievaním vzduch redne, a tým sa stáva ľahším, preto tlak klesá. Pri ochladení je to naopak. Sledovaním zmeny tlaku môžeme predpovedať aké bude na danom mieste počasie.

 Viete ako sa volá prístroj na meranie tlaku vzduchu? _____

 V akých jednotkách môžeme vyjadriť tlak? _____

Príznaky pekného počasia

Rýchly vzostup tlaku predpokladá len prechodné zlepšenie počasia. Trvalejšie pekné počasie prichádza po dlhšie trvajúcim vzostupe tlaku, najmä ak dosiahne nadnormálnu hodnotu a na nej zostane. Pekné počasie môže byť aj vtedy keď má tlak pravidelnú krivku denného chodu t.j. slabý predpoludňajší vzostup, popoludňajší pokles, večer znova vzostup a nad ránom slabý pokles.

Príznaky zlého počasia

Dlhotrvajúci pokles tlakomeru neveští nič dobré – je známkou, že môžeme očakávať prechod jedného alebo viacej cyklónov s zrážkami, vetrom aj búrkami.

Meranie tlaku vzduchu Do tabuľky

zapište zistené merania a pokúste sa predpovedať počasie na najbližšie dni. V závere výskumnej časti porovnajte predpoklad s aktuálnym počasím.

Dátum	Tlak vzduchu

Predpoveď počasia: _____

 Potvrdila sa predpoveď?

ÁNO NIE

Internetové odkazy:

<http://www.geoped.sk/album/obrysove-slepe-mapy/slovensko-obrys-jpg/>

<https://www.google.com/maps/place/%C5%A0ahy/@48.0853348,18.9483166,13z/data=!3m1!4b1!4m2!3m1!1s0x476a95df44a139a9:0x400f7d1c696e640>

<http://www.milujemcestovanie.sk/weather-pocasio-po-anglicky/>

http://www.stockphotos.sk/image.php?img_id=4227416&img_type=1

